

ΕΝΟΤΗΤΑ 7^Η: Η ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΥΝΑΒΙΕΣ ΗΓΕΜΟΝΙΕΣ

Η ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

- 1. Τι ήταν και ποιο στόχο έθεσε:** Η Φιλική Εταιρεία ήταν μια επαναστατική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1814 στην Οδησό της Ρωσίας με σκοπό να προετοιμάσει τον ένοπλο αγώνα των Ελλήνων για ανεξαρτησία. Πρωτεργάτες της υπήρξαν ο **Νικόλαος Σκουφάς**, ο **Εμμανουήλ Ξάνθος**, ο **Αθανάσιος Τσακάλωφ** και ο **Παναγιώτης Αναγνωστόπουλος**.
- 2. Οι δυσκολίες που έπρεπε να αντιμετωπίσουν τα μέλη της:** Οι οργανωτικές προσπάθειες της Φιλικής Εταιρείας συναντούσαν τεράστια προβλήματα γιατί:
 - Ο ελληνισμός ήταν διάσπαρτος σε μεγάλη γεωγραφική έκταση.
 - Έπρεπε να τηρηθεί απόλυτη μυστικότητα ώστε η προετοιμασία του αγώνα να μη γίνει αντιληπτή, τόσο από την οθωμανική διοίκηση όσο και από τις ευρωπαϊκές απολυταρχίες (Ιερή Συμμαχία).
 - Το ηθικό των Ελλήνων ήταν πεσμένο, καθώς είχαν δει προηγούμενα επαναστατικά κινήματα να αποτυγχάνουν.
 - Έπρεπε να κινητοποιηθούν άνθρωποι διαφορετικών κοινωνικών τάξεων, με ποικίλα οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα.
- 3. Οι ευνοϊκές συνθήκες:** Το έργο των Φιλικών ωστόσο, ευνοούνταν από τα εξής γεγονότα:
 - Η Οθωμανική Αυτοκρατορία βρισκόταν σε μεγάλη παρακμή λόγω εσωτερικών προβλημάτων.
 - Οι ιδέες του Διαφωτισμού και της Γαλλικής Επανάστασης είχαν ήδη διαδοθεί στους Έλληνες, μαζί με το αίτημα για τη δημιουργία ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.
- 4. Το οργανωτικό πρότυπο της Φιλικής Εταιρείας:** Τα υποψήφια μέλη δοκιμάζονταν για ένα διάστημα και εντάσσονταν στην οργάνωση, αφού ορκίζονταν πίστη και αφοσίωση. Προβλεπόμενη τιμωρία για τους παραβάτες ήταν ο θάνατος. Στα πλαίσια της μυστικότητας, τα μέλη χρησιμοποιούσαν ψευδώνυμα και επικοινωνούσαν με κρυπτογραφικό αλφάβητο. Μέχρι τα 1817 – 1818 η Φιλική Εταιρεία απευθυνόταν σε πλούσιους εμπόρους για να εξασφαλίσει οικονομικά μέσα για τους σκοπούς της. Αργότερα άρχισε να απευθύνεται και σε όλες τις κοινωνικές ομάδες του ελληνισμού.
- 5. Η ηγεσία της οργάνωσης:** Η **Αόρατη Αρχή**, όπως την έλεγαν, παρέμενε μυστική. Σκόπιμα τα μέλη της Φιλικής Εταιρείας άφηναν να εννοηθεί ότι την καθοδηγούσαν πρόσωπα ικανά να εμπνεύσουν τους Έλληνες. Έτσι οι ιδρυτές της, επειδή κατάλαβαν ότι τα άσημα ονόματά τους δεν μπορούν να πείσουν τους συμπατριώτες τους, θέλησαν να αναθέσουν την ηγεσία της οργάνωσης στον **Ιωάννη Καποδίστρια**, τότε υπουργό Εξωτερικών της Ρωσίας. Μετά την άρνησή του, απευθύνθηκαν στον **Αλέξανδρο Υψηλάντη**, ανώτερο αξιωματικό του ρωσικού στρατού. Εκείνος δέχθηκε και ανακηρύχθηκε **Γενικός Επίτροπος της Αρχής**.

Η ΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΥΝΑΒΙΕΣ ΗΓΕΜΟΝΙΕΣ (ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ)

- 1. Γιατί η συγκεκριμένη επιλογή:** Στην περιοχή δεν υπήρχε τουρκικός στρατός. Αντίθετα, λίγο βορειότερα βρισκόταν ρωσικός στρατός που υπήρχε ελπίδα ότι θα βοηθούσε. Η διοίκηση των ηγεμονιών ήταν στα χέρια Φαναριωτών. Στην περιοχή υπήρχε ακμαίος ελληνικός πληθυσμός.
- 2. Τα γεγονότα:** Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης ξεκινώντας από ρωσικό έδαφος περνά τον ποταμό **Προύθο** και στις 24 Φεβρουαρίου 1821 κήρυξε την Επανάσταση στο **Ιάσιο της Βλαχίας**. Κυκλοφόρησε προκηρύξεις που άφηναν να εννοηθεί ότι η Ρωσία θα βοηθούσε τον Αγώνα. Συγκρότησε παράλληλα ένα στράτευμα 6.000 ανδρών μεταξύ των οποίων και τον **Ιερό Λόχο** (450 εθελοντές σπουδαστές των ελληνικών παροικιών και του ελληνικού σχολείου της Οδησού). Η αποφασιστική μάχη που κατέληξε σε ήττα, δόθηκε στο **Δραγατσάνι** (7 Ιουνίου 1821).
- 3. Γιατί απέτυχε το κίνημα του Υψηλάντη:** Η αποτυχία οφείλεται γενικά στους εξής λόγους
 - Οι πλούσιοι Έλληνες της περιοχής δεν ανταποκρίθηκαν υλικά και η στρατολόγηση δεν προχωρούσε.
 - Ο τσάρος αποκήρυξε την Επανάσταση και επέτρεψε στους Τούρκους να μπουν στις ηγεμονίες.
 - Ο πατριάρχης Γρηγόριος ε' αφόρισε όσους συμμετείχαν στο κίνημα.

